

Hela gänget äter sill och potatis på Runmaren.

FÖLJ MED PÅ EN OVANLIG SEGELTUR!

På en saltstänkt träbänk i solen smakar middagen underbart

En segling i Stockholms skärgård behöver inte kosta så mycket. Gå med i Blankas skeppslag och följ med ett härligt gäng av entusiaster på en gammaldags seglats!

Text och bild: HELENE LUNDGREN

De härliga sjöbussarna Erik Fischer och Theo Fick möter upp Gruvbryggan på Utö. Mitt bland alla de vita segelbåtarna ligger medeltidsskeppet Blanka, som byggdes på Medeltidsmuseet efter en replika av en gammal roslagsskuta från år 1380. Några veckor per år är det möjligt att följa med på Blankas seglingar i Stockholms skärgård.

– Seglingen passar alla åldrar och varje år brukar vi ha en familj på tre generationer som hänger med oss. De brukar säga att på

Blanka hinner de umgås mera och det är så roligt att träffa barnen och barnbarnet. Deras lilla barnbarn Elise tycker att det är mysigt att sova under den luftiga tälduken av rålinne med högt i tak, berättar Erik, 72.

Efter lite proviantering av den berömda Utölimpan samt andra godsaker från bageriet, lättar vi ankar och styr mot ön Runmaren. Seglet hissas och vinden är skaplig när vi seglar över fjärden. Det dröjer inte länge förrän kapten Erik ropar att seglet måste revas. Med på skutan är också Eriks

barnbarn, Linnea Mauritz, 18 år, och hennes kamrat Felix Torsson, 19 år. Hela besättningen har varit med förr, så allt går mycket smidigt.

– Jag tycker om att vara ute i naturen och komma bort från civilisationen. Med Blanka kommer man närmare naturen än om man åker i en plastbalja, säger Linnea.

Väcker uppmärksamhet

Vi kommer in i en lugn vik på Runmaren och väcker en hel del uppmärksamhet bland de båtar som redan ligger förtöjda. Felix hoppar i land med tampen i högsta hugg och tänker förtöja i en gammal brygga som ser lite ranglig ut.

– Angör inte på bryggan, utan bind i stället tampen runt ett träd.

Jag har för mig att vi rev bryggan förra gången vi var här och fick bygga upp den igen, säger Thea, 76, som är slöjdlärare till vardags.

Tälduken sätts upp över riggen och på natten sover alla på däck. Men först är det är dag för middag och från däcksluckorna plockas sill och potatis fram, som kokas på skeppsskudet. Vi sätter oss vid ett bord på solen och Erik bjuder på en välkomstskål med Rigabalsam, en traditionell lettisk likör, som är en gammal tradition.

– En kamrat tog med sig dill från Riga så att lagret ska räcka under hela sommaren, och det passar bra till alla möjliga tillfällen, säger Erik.

Sillen och potatisen smakar helt underbart på en träbänk

En skua som Blanka brukade användas till att transportera torkad fisk, sill i tunnor, sälkött, bränsle, hö och byggmaterial i Roslagen.

Erik, Felix och Linnea hjälps åt att sätta upp bommen för att förbereda för natten då vi sover på däck.

Segla med Blanka

Om du vill segla med Blanka behöver du först gå med i Blankas skeppslag. Det kostar 200 kronor per år. Utöver det kostar det 200 kr per dag för frukost, lunch, middag och seglingslektioner.

Inga förkunskaper krävs – du får lära dig allt om att segla på ett gammalt traditionellt sätt.

Blanka utgår från Skeppsholmen

och seglingsrutten bestäms av väder och vind. Vår tredagars-segling gick från Utö till Runmären och Fjärdlång och fortsatte sedan vidare till Dalarö, Bullerö och Ängsskär.

På vintern kan du hjälpa till med segelsömnad, repslageri, riggning, knopar, slitsar, smide och båtbyggeri på Medeltidsmuseet.

www.blankaskeppslag.se

Theo hoppar i land från skeppet.

solen. Efter middagen hjälps vi åt att diska i en hink med havsvatten, och sedan tar hela gänget en promenad runt ön. Från öns högsta punkt hörs hög musik ända från skärgårdskrogarna på Utö.

Härlig frukost

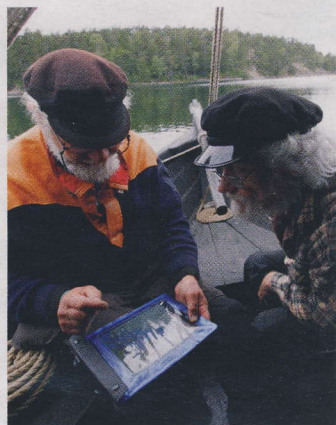
Efter en natts sömn på däck smakar det härligt med frukost, som består av stenugnsbakat bröd och kaviar. Därefter går färden vidare.

Felix ska arbeta och blir därför avsläppt på Utö. Jag passar på att springa iväg för att köpa lite kanelbullar på bageriet innan vi seglar ut över fjärden. Seglet hissas snabbt, men vinden blåser inte riktigt dit vi vill. Vi kryssar sakta fram över fjärden med sikte på ytterskärgården. Erik frågar om jag kan ta rodret.

– Det vågar jag inte, det är bättre att Linnea tar rodret, säger jag.

– Jodå, du vågar, säger Linnea. Erik hjälper dig.

Jag sätter mig vid rodret och Erik visar i vilken vinkel seglet

Erik och Theo tittar på sjökortet på "paddan".

ska stå i förhållande till riggen. Erik pekar på vimpeln som fladdrar högst upp.

– Så fort vimpeln börjar fladdra ska du snabbt ta hem seglet, och sedan sakta dra tillbaka rodret mot dig. Titta på hur förseglet fladdrar. När det inte fladdrar är det bra, och när det börjar fladdra ska du dra i rodret, säger Erik tålmodigt.

Jag sitter på helspänn och håller koll på vimpeln så att den inte ska börja fladdra. Planen är att vi ska ta oss till Fjärdlång, men det är svårt att kryssa i den smala viken som heter Mörtviken.

Väl inne i viken hittar vi en brant klippa att ankra vid och hoppar i land för att laga lite mat. Det är så brant att vi får ta hjälp av tampen för att klättra upp för klippan med alla plastlådor och

kastruller. Theo gör en god Blankagryta, som är en specialitet ombord, med grönsaker, kryddor, örter och korv. Vi hinner precis äta middag innan det börjar dugga.

Efter middagen tar hela gänget en skogspromenad för att utforska Fjärdlång i skymningen. När det är dags att krypa till kojs klättrar vi ombord på Blanka och bäddar på däck. Alla ligger på rad under segelduken, som snörs ihop i fören.

– Längtan att komma ut på havet, längst ute i havsbandet, är stark. Att hela tiden få tampas med elementen är en utmaning för att komma fram på det mest effektiva sättet. Jag förvånas över att det är så lite folk ute, filosoferar Erik innan höga snarkningar börjar ljuda på däck. ■